

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Травнєвська сільська рада
Олександрійського району
Кіровоградської області
вул. Садова, 4, с. Травнєве,
Олександрійський район,
Кіровоградська область, 28061

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Травнєвської сільської ради Олександрійського району Кіровоградської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Травнєвської сільської ради на 2018 рік» (далі – Проект) і документи, що надані до нього листом Травнєвської сільської ради від 25.05.2017 № 83, та повідомляє.

Проектом на території Травнєвської сільської ради передбачається встановити місцеві податки і збори, а саме: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок; плата за землю; єдиний податок; туристичний збір; акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Відповідно до пунктів 10.2. та 10.3 статті 10 ПКУ місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місяця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Встановлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

Разом з тим, підпунктом 1.3. пункту 1 Проекту зазначено, що на території Травнєвської сільської ради встановлюється акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Норми щодо сплати такого податку встановлені пунктом 5 Проекту.

Відповідно до пункту 9.1. статті 9 ПКУ акцизний податок віднесено до загальнодержавних податків та зборів.

Згідно з підпунктом 215.3.10 пункту 215.2 статті 215 ПКУ, акцизний податок для пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, реалізованих відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 ПКУ, становить 5 відсотків.

Пунктом 12.3. статті 12. ПКУ визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом.

Таким чином, встановлення Проектом акцизного податку, що є загальнодержавним податком та встановлюються ПКУ, не відповідає вимогам статті 10 та 12 ПКУ.

Виходячи з вищезазначеного, діючим законодавством не передбачено у органів місцевого самоврядування повноважень щодо встановлення акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів.

Отже, підпункт 1.3 пункту 1 та пункт 5 Проекту пропонуємо виключити.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3. статті 12. ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Разом з тим, в Проекті при встановленні земельного податку (пункт 2.3. Проекту), єдиного податку (пункт 3), туристичного збору (пункт 4) визначено не всі необхідні елементи.

Пропонуємо привести зазначені пункти Проекту до вимог статті 12 ПКУ, зазначивши в них обов'язкові елементи податків і зборів, визначені статтею 7 ПКУ

Пунктом 2.3. Проекту встановлюється плата за землю.

Відповідно до підпункту 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Враховуючи, що пунктом 2.3. встановлюються ставки земельного податку (відповідно до пункту 288.4. статті 288. ПКУ розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем) пропонуємо називу пункту викласти: «Земельний податок».

Таблицею 1 зазначеного пункту встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено. Ставка податку визначається відповідно до категорії земельної ділянки та оформлення документів на право власності. При цьому ставки податку для тих, хто оформив документи на право власності, і тих, хто не оформив такі документи, є однаковими.

Частиною 9 статті 79¹ Земельного кодексу України встановлено, що земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.

Одним з принципів податкового законодавства України (стаття 4 ПКУ) є рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу.

Крім того, ПКУ не встановлюються ставки земельного податку залежно від оформлення документів на земельні ділянки.

Таблицею 1 також встановлюються ставки земельного податку для земель комерційного призначення.

Разом з тим, частиною 1 статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено категорії земель «комерційного призначення».

Натомість, пунктом 274.2. статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Підпунктом 2.3.1.2 Проекту зазначено, що ставки земельного податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, визначено п. 277.1 ст. 277 Кодексу.

Однак зазначенім пунктом ПКУ встановлено, що ставка податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площині ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площині ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.

Пропонуємо в Проекті визначити чітку ставку земельного податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, та для сільськогосподарських угідь (від нормативної грошової оцінки одиниці площині ріллі по Кіровоградській області).

Таким чином, Проект потребує доопрацювання з метою приведення його положень до вимог чинного законодавства України.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Одночасно зазначаємо, що аналіз регуляторного впливу (APB) до Проекту не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика).

1. У розділі 1 APB не визначено проблеми з урахуванням особливостей громади, які пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, їх важливість та причини виникнення.

Відповідно до пункту 4 Методики при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються причини виникнення проблеми; обґрутування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів; суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Розробником не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема має найбільший негативний вплив, що не відповідає принципу доцільності.

2. У пункті 3.1. розділу 3 APB в описі Альтернативи 1 «Відсутність регулювання» зазначено, що у разі не встановлення рішенням органу місцевого самоврядування місцевих податків і зборів, передбачених пунктом 10.3 статті 10 Податкового кодексу України, такі податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Податковим кодексом України за мінімальними ставками.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ у разі якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Так, розробником не враховано усіх складових Альтернативи 1, а при визначенні оцінки впливу для держави, громади та суб'єктів господарювання

кожної альтернативи не наведено жодних цифрових показників, що не дає можливість оцінити досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів з найменшими можливими витратами необхідних ресурсів для суб'єктів господарювання, громади та держави.

3. У таблиці оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання вказано, що зазначене регулювання поширюється на 24 суб'єктів господарювання, в тому числі: 6 малих, 18 мікропідприємств.

Відповідно до таблиці «Надходження по місцевим податкам та зборам» у 2018 році до місцевого бюджету планується залучити:

податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки - 600 грн.

земельний податок – 540 658,43 грн. (встановлено на рівні 2016 - 2017 років. Сума податку не включає індексації нормативної грошової оцінки землі, яка здійснюється щорічно).

єдиний податок – 414 063,67 грн.

Враховуючи, що під дію акта на території Травневської сільської ради підпадає лише 24 суб'єкта малого підприємництва, то кожен суб'єкт щомісяця буде сплачувати в середньому 1 437,72 грн. єдиного податку. Але максимальна сума єдиного податку, що може сплачуватися платниками другої групи спрощеної системи оподаткування (за максимальними ставками відповідно до ПКУ) складає 640,00 грн.

Загальна сума сплати податків суб'єктами господарювання у 2018 році складе 954 727,34 грн., що в середньому на одного суб'єкта малого та мікропідприємництва дорівнює 3 315,03 грн. в місяць.

Таблицею розділу 7, що визначає показники результативності регуляторного акта, встановлено, що дія акту поширюється на 24 суб'єкта господарювання, при цьому щоквартальні надходження до бюджету складають 353,3 тис. грн. або 1 413,2 тис. грн. на рік. При цьому, відповідно до вимог ПКУ, єдиний податок сплачується щомісяця, а податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та земельний податок – один раз на рік, що не дозволяє отримувати щоквартально однакові суми надходжень до місцевого бюджету.

Таким чином, числові дані, визначені в таблицях розділу 7 не співпадають з даними наведеними в АРВ та потребують уточнення розрахунків з урахуванням вимог ПКУ та кількості суб'єктів господарювання.

В таблиці розрахунку витрат суб'єктів малого підприємництва (розділ 3 М-тесту) визначено, що «прямі» витрати суб'єктів господарювання сумарно (рядок 8 пункту 3 М-тесту) складають 941,3 тис. грн., що не відповідає цифрам наведеним в таблиці, а також зазначеним в таблицях розділу 7 АРВ.

Приміткою до таблиці визначено, що на території Травневської сільської ради 5 мікропідприємств сплачують податок у сумі близько 2500 грн. (2500 X 5 = 12500 грн.), 2 малих підприємства сплачують приблизно по 3500 грн. (3500 X 2 = 7000 грн.), 3 сплачують приблизно 142066 грн. (142066 X 3 = 426200 грн.), тому середня сума на одне підприємство складає 39200 грн. (941,3 тис. грн. / 24 = 39,2 тис. грн.).

Виходячи із зазначеної інформації податки та збори на території Травневської сільської ради сплачують 10 суб'єктів малого та мікробізнесу.

Таким чином, можна стверджувати, що дія акта розповсюджується на 10 суб'єктів малого та мікробізнесу.

В розділі З Тесту малого підприємництва також не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, якими можуть бути:

- процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) - витрати часу визначаються під час проведення консультацій;
- процедури організації виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності) - витрати часу визначаються під час проведення консультацій.

4. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей; об'єктивно не оцінено, наскільки обраний спосіб буде ефективним для вирішення проблем.

Також в АРВ відсутнє обґрунтування запропонованих проектом рішення розмірів ставок місцевих податків (наприклад, з врахуванням платоспроможності суб'єктів господарювання), а також алгоритму їх визначення.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Зазначене вище доводить, що розробником належним чином не проаналізовано очікувані результати від запровадження даного регуляторного акта, що не дозволяє в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, а також наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Вищезазначене вказує на те, що розробником не доведено відповідність цього Проекту принципам державної регуляторної політики, таким як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Враховуючи вищезазначене АРВ потребує доопрацювання та приведення до вимог Методики.

Додатково повідомляємо, що при підготовці Експертного висновку до Проекту постійною комісією Травнєвської сільської ради з питань бюджету, фінансів, власності та інвестиційної діяльності та приватизації не зазначені дати оприлюднення повідомлення та проекту регуляторного акта, кінцева дата строку для прийняття зауважень та пропозицій, що не дає можливості визначити додержання розробником Проекту принципу прозорості та врахування громадської думки.

Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Підсумовуючи вищеперечислене, пропонуємо привести проект рішення Травнєвської сільської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Травнєвської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
служби України

К.М. Ляпіна

Оніщенко Н.А.
00-915-62-89
097-25-999-17